

KEVERÉKEK ÁRAMLÁSA

1. előadás

Dr. Váradi Sándor

Egyetemi docens

Osztályozás

- **Pneumatikus szállítás:**
szilárd anyag – gáz
- **Hidraulikus szállítás:**
szilárd anyag - folyadék

Történeti áttekintés

- 1800-as évek végén gabona ürítése hajóból, uszályból
- 1924: Gasterstädt – szállítási kísérleti eredmények elméleti feldolgozása
- 1951: Segler – az első pneumatikus szállítási könyv megjelenése

Barth a Karlsruhei egyetem
professzora

Pattantyús Á. G. prof. (Vízgépek)

Felhasználási terület

- Üzemen belüli anyagszállítás, tárolás
- Üzemek közötti szállítás

Felhasználás gazdasági ágazat szerint

- **Élelmiszeripar**
  - Malomipar, gabonafélék, keveréktakarmány, cukorgyári anyagok, tápszer
- **Vegyipar**
  - Gyógyszer, mosószer alapanyagok, növényvédőszer, műanyagfeldolgozás poros ill. szemcsés alapanyagai
- **Építőanyagipar**
  - Cement, égetett mész, mészkőliszt, homok
- **Erőművek**
  - Pernye, ágyhamu, homok, mészkőliszt

Jellemző mennyiségek 1/2

m_a	[kg/s; t/h]	anyag tömegáram
Q_g	[m ³ /s; m ³ /h]	gáz térfogatáram
m_g	[kg/s]	gáz tömegáram
D	[m; mm]	átmérő
A	[m ²]	keresztmetszet
v_a	[m/s]	anyagsebesség
v_g	[m/s]	gázsebesség
w	[m/s]	relatív sebesség

Jellemző mennyiségek 2/2

p	[Pa; bar]	nyomás
Δp	[Pa; bar]	nyomáskereső
μ	[-]	keverési arány
P	[W]	teljesítmény
e	[J/kgm]	fajlagos energia
ρ	[kg/m ³]	sűrűség, koncentráció
s	[-]	szlip

Pneumatikus szállítóberendezések osztályozása/csoportosítása 1/3

a. A légszállító gép nyomása szerint

- Kisnyomású $\Delta p < 0.1$ bar
- Középnomású $\Delta p = 0.1 - 1$ bar
- Nagynomású $\Delta p > 1$ bar

b. A keverék minősége/koncentrációja, az áramkép szerint (μ -keverési arány)

- Hígáram $\mu < 10$
- Átmeneti állapotú szállítás $\mu = 10 - 30$
- Sűrűáram $\mu > 30$

Pneumatikus szállítóberendezések osztályozása/csoportosítása 2/3

c. A működési elv szerint

- Szívóüzemű
- Nyomóüzemű
- Vegyes üzemű
- Nyitott rendszerű
- Zárt rendszerű

d. A szállítócső helyzete szerint

- Vízszintes
- Függőleges
- Ferde (emelkedő vagy lejtő)

Pneumatikus szállítóberendezések osztályozása/csoportosítása 3/3

e. Az üzemmód szerint

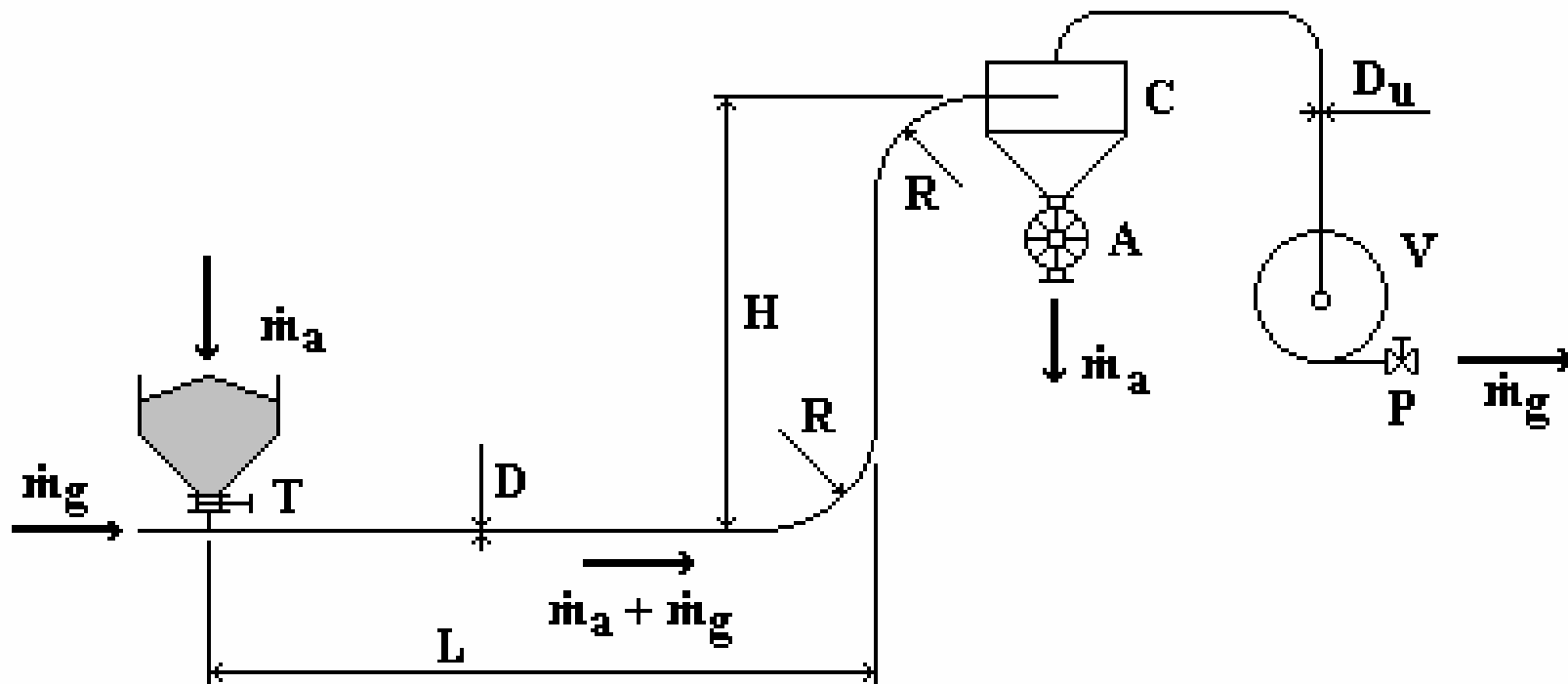
- Szakaszos működésű
- Folyamatos működésű

f. Az automatizálás foka szerint

- Kézi működtetésű
- Félautomatikus
- automatikus

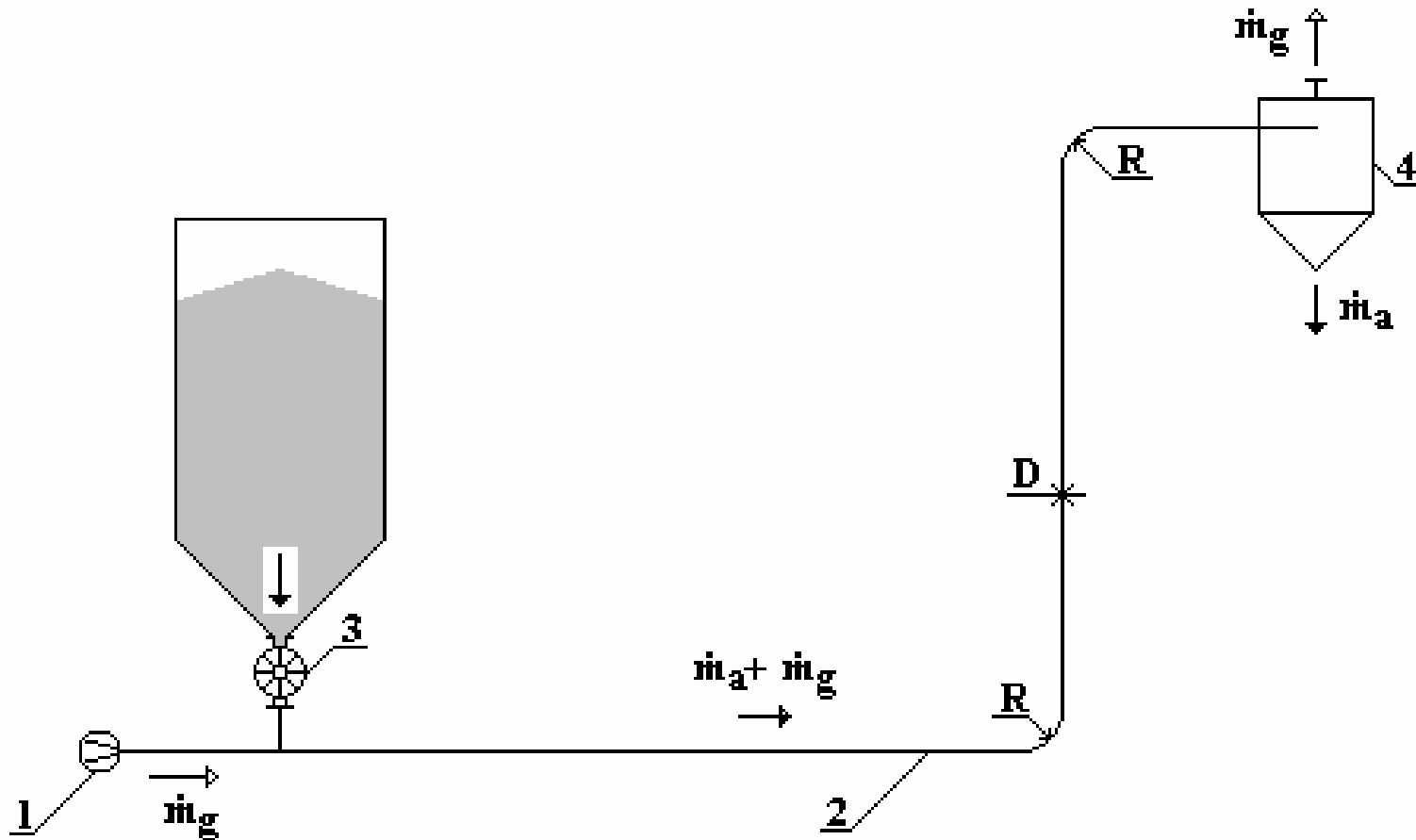
Tipikus berendezésfajták: Hígáramú szívóüzemű berendezés

- T – tolózár
- C – leválasztó ciklon
- A – légzáró forgócellás adagoló
- V – ventilátor
- P - pillangószelep

Tipikus berendezésfajták: Hígáramú nyomóüzemű berendezés

1. ventilátor vagy fúvó
2. Szállítócső
3. Adagoló
4. Ciklon és tároló

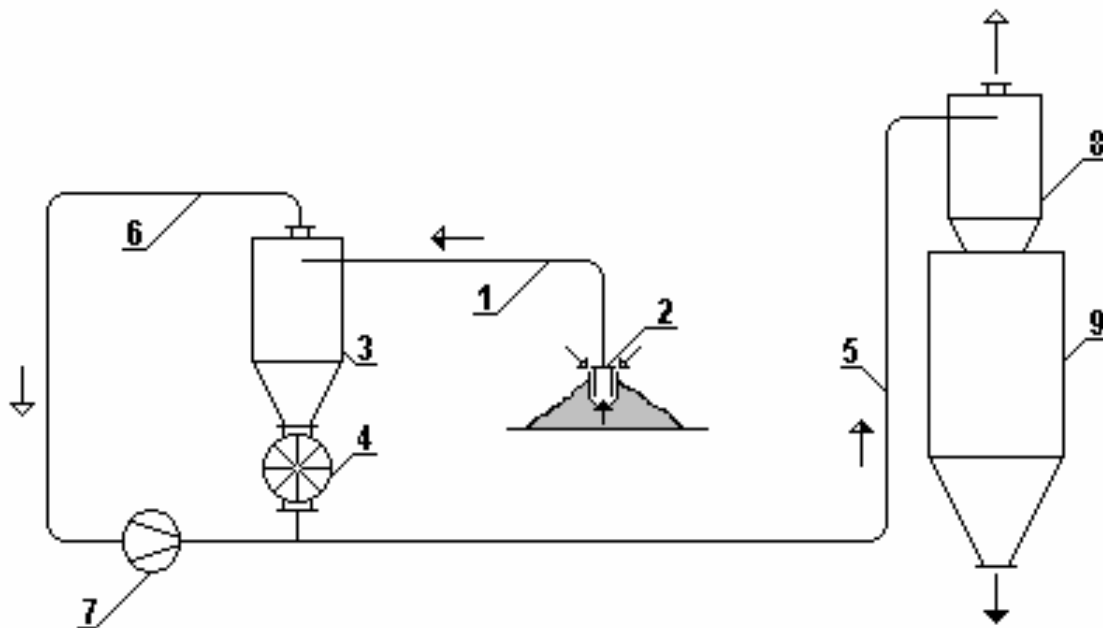

Tipikus berendezésfajták:

Vegyes rendszerű berendezés

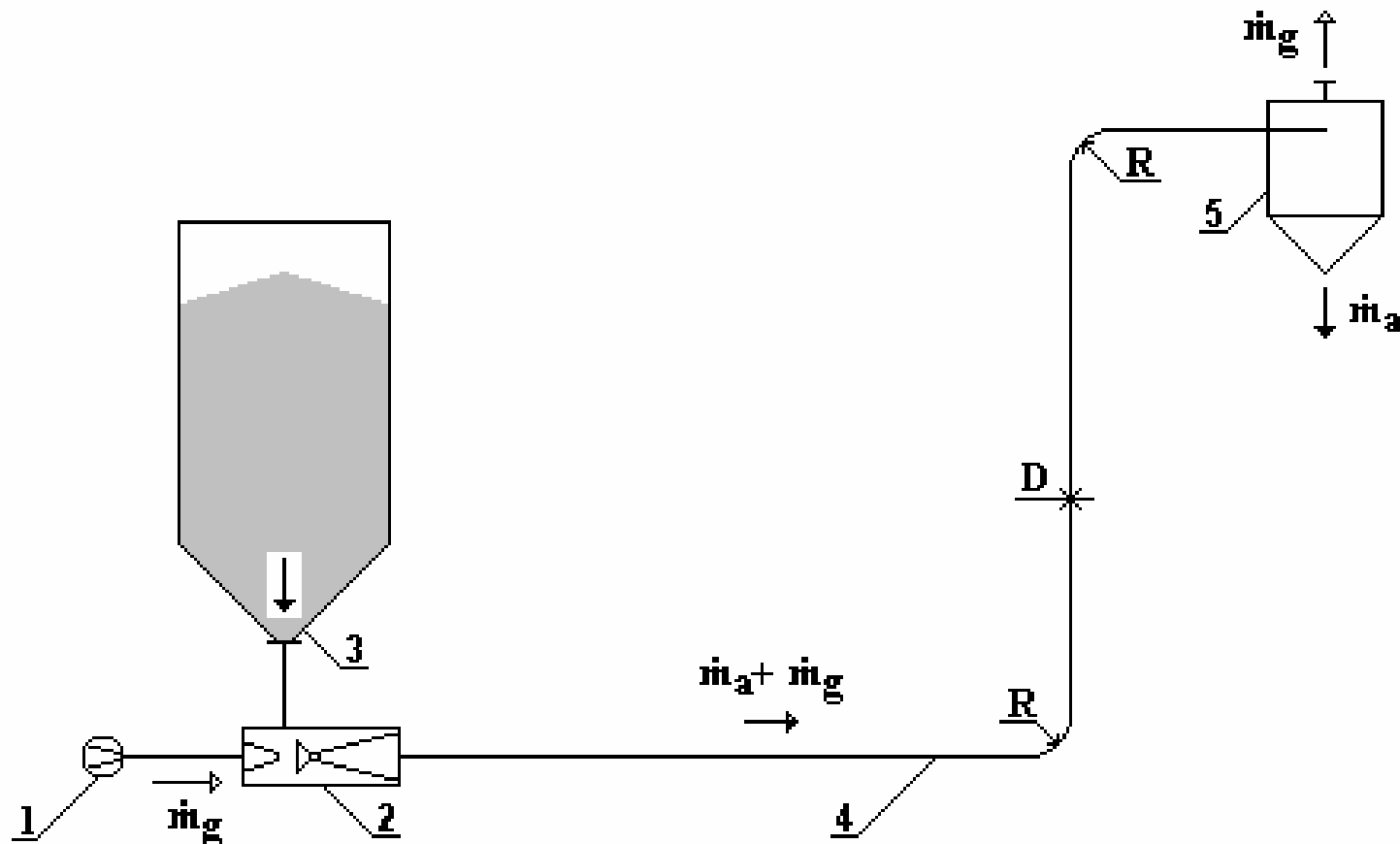
1. Szívó szállítócső
2. Szívófej
3. Ciklon
4. Adagoló
5. Nyomócső
6. Szívócső
7. Légszállító gép
8. Ciklon
9. Tároló tartály

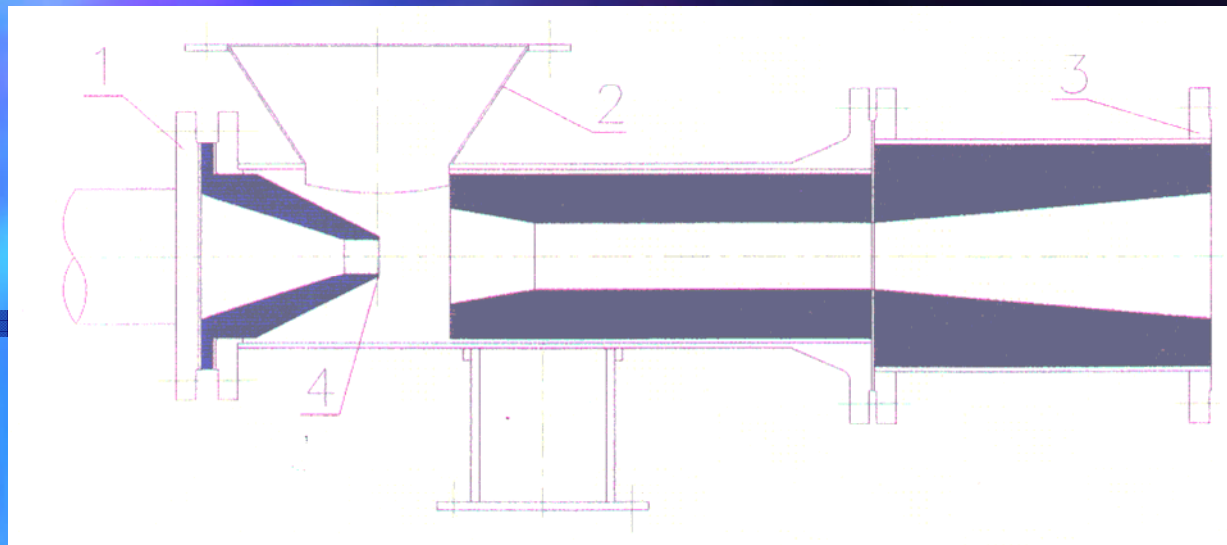
Tipikus berendezésfajták:

Injektoros adagolású berendezés

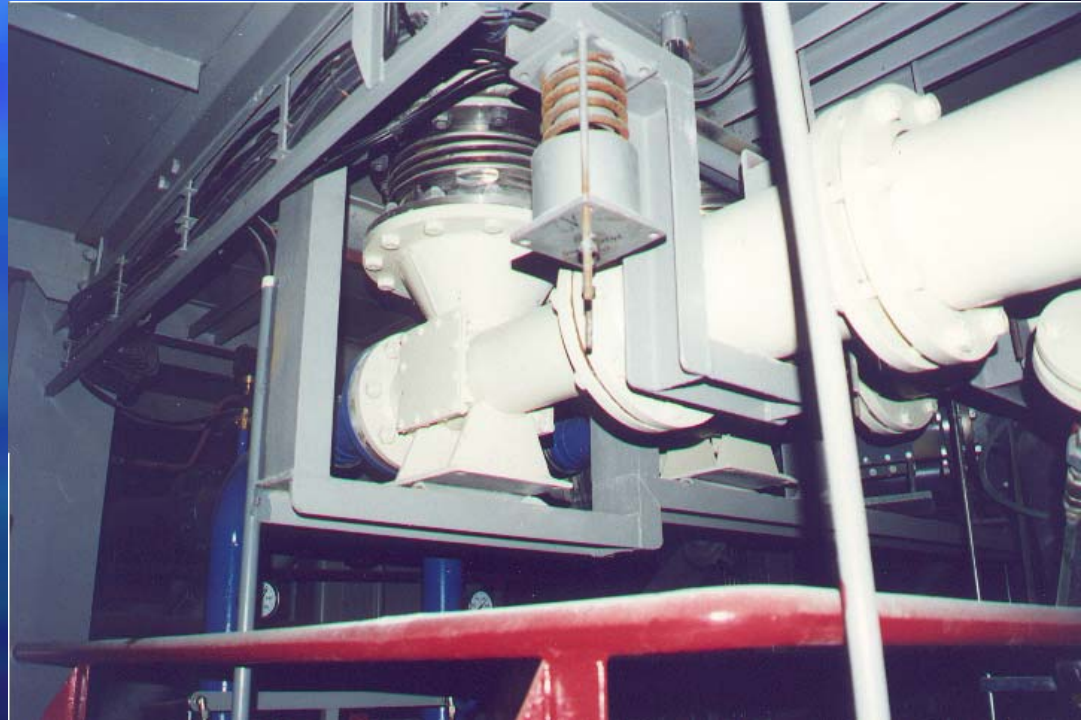
1. Fúvó
2. Injektor
3. Feladó tartály
4. Szállítócső
5. Ciklon

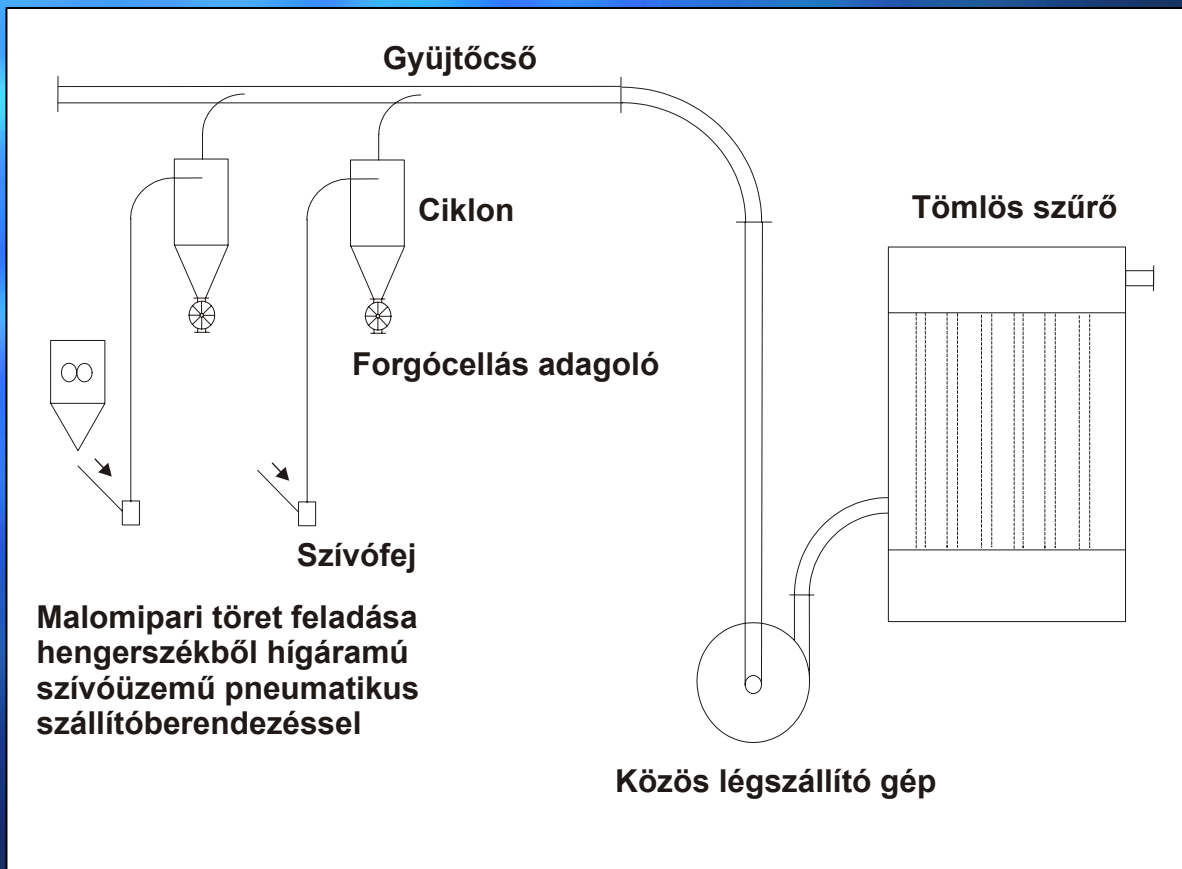
JET PUMP

- ① Air connection
- ② solid material inlet
- ③ conveying pipe connection
- ④ nozzle

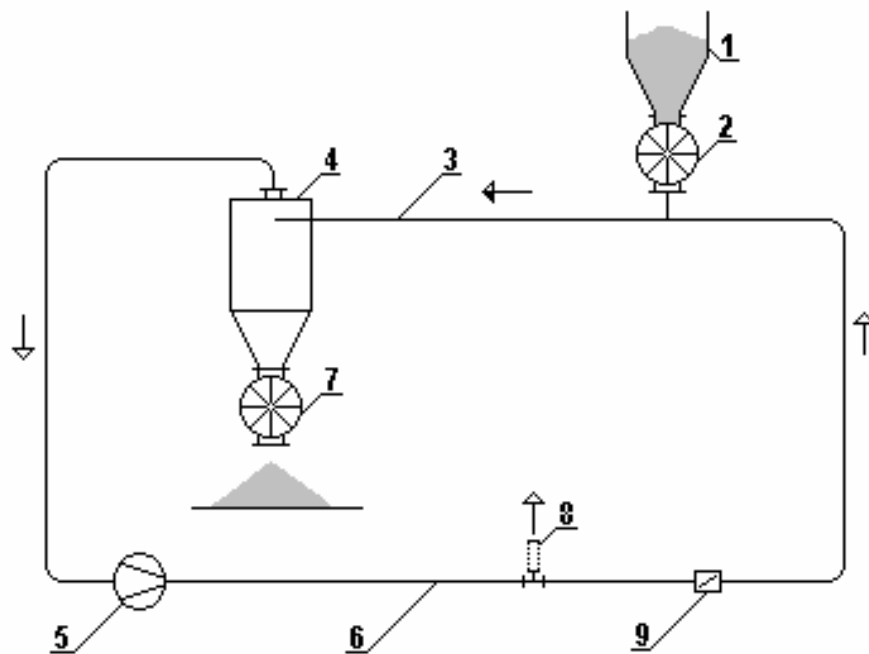

Tipikus berendezésfajták: Párhuzamos szívóüzemű berendezés

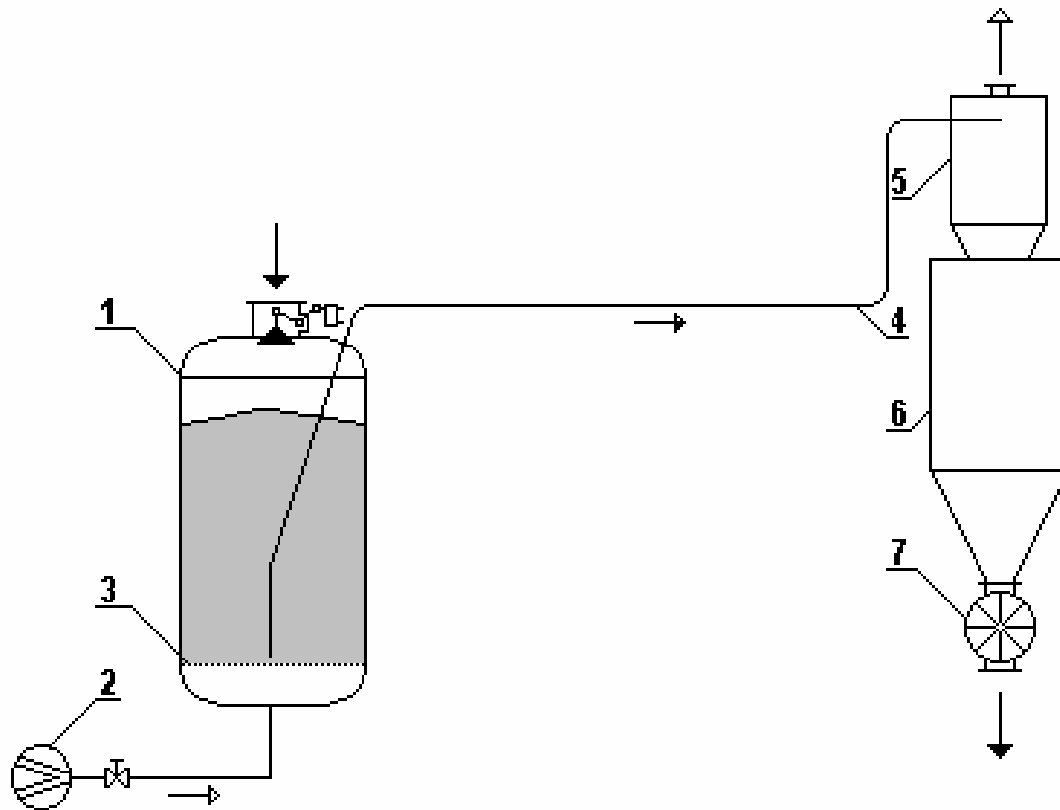

Tipikus berendezésfajták: Recirkulációs rendszer

1. Feladógarat
2. Forgócellás adagoló
3. Szállítócső
4. Ciklon
5. Légszállító gép
6. Nyomóvezeték
7. Légzáró anyagleadó
8. Szűrő
9. Pillagó szelep

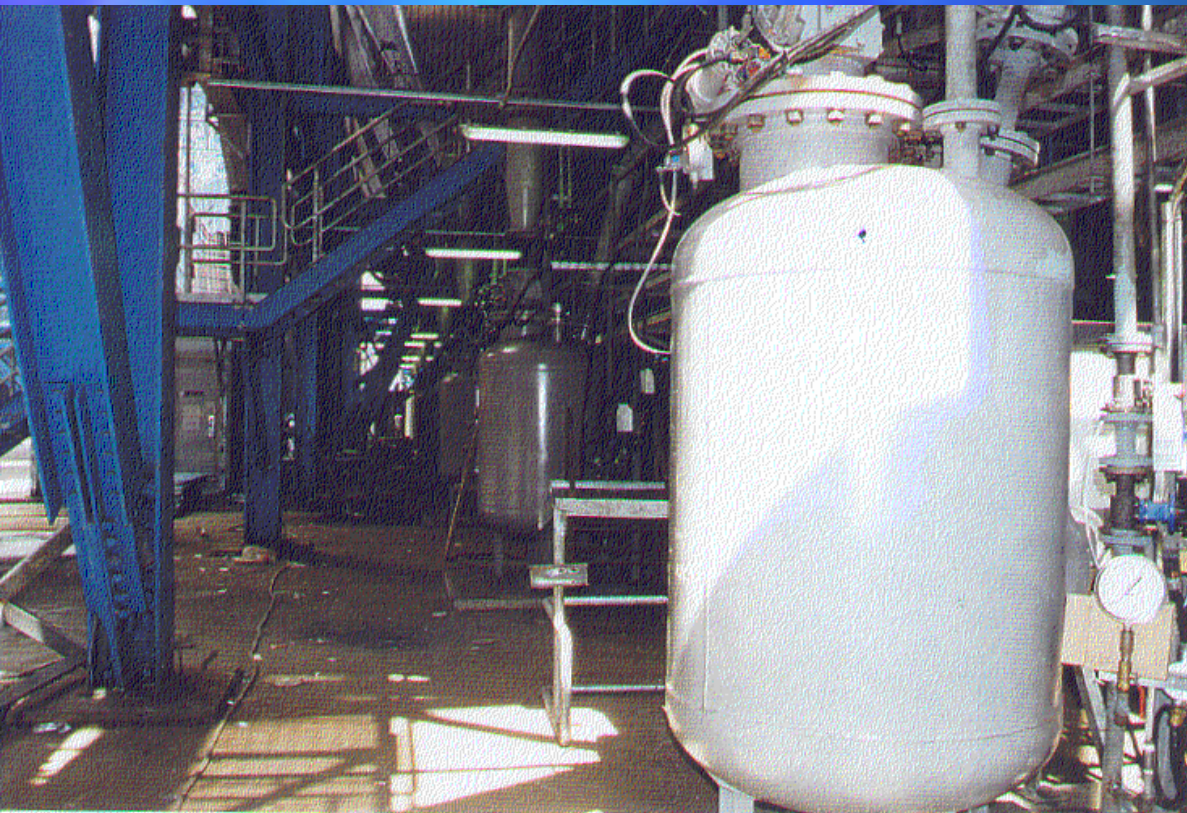
Tipikus berendezésfajták: Sűrűáramú nyomótartályos berendezés

1. Nyomótartály
2. Kompresszor
3. Lazítóbetét
4. Szállítócső
5. Ciklon
6. Gyűjtőtartály
7. Forgócellás adagoló

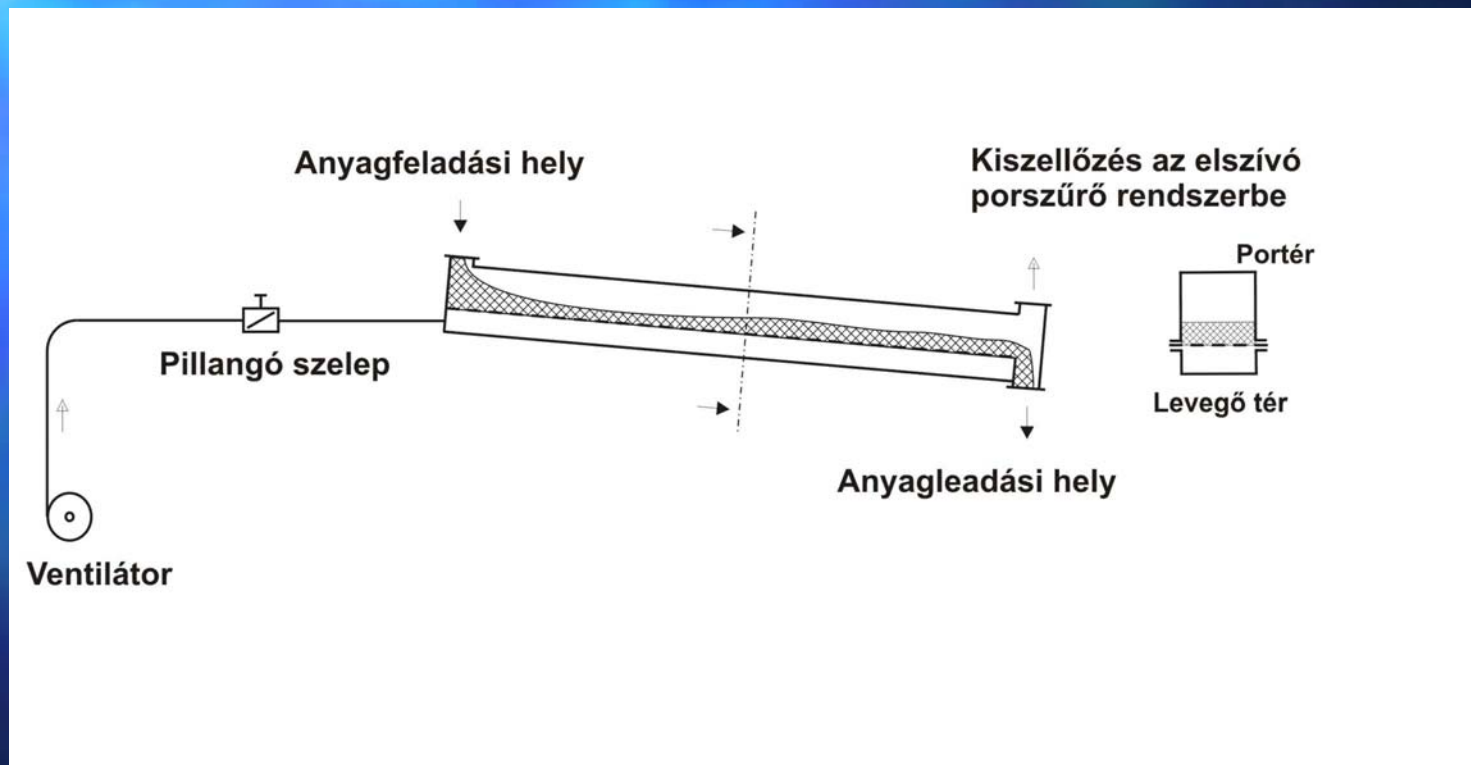
Anyag-adagok
szakaszos
szállítására
alkalmas

Nyomótartályok telepítése

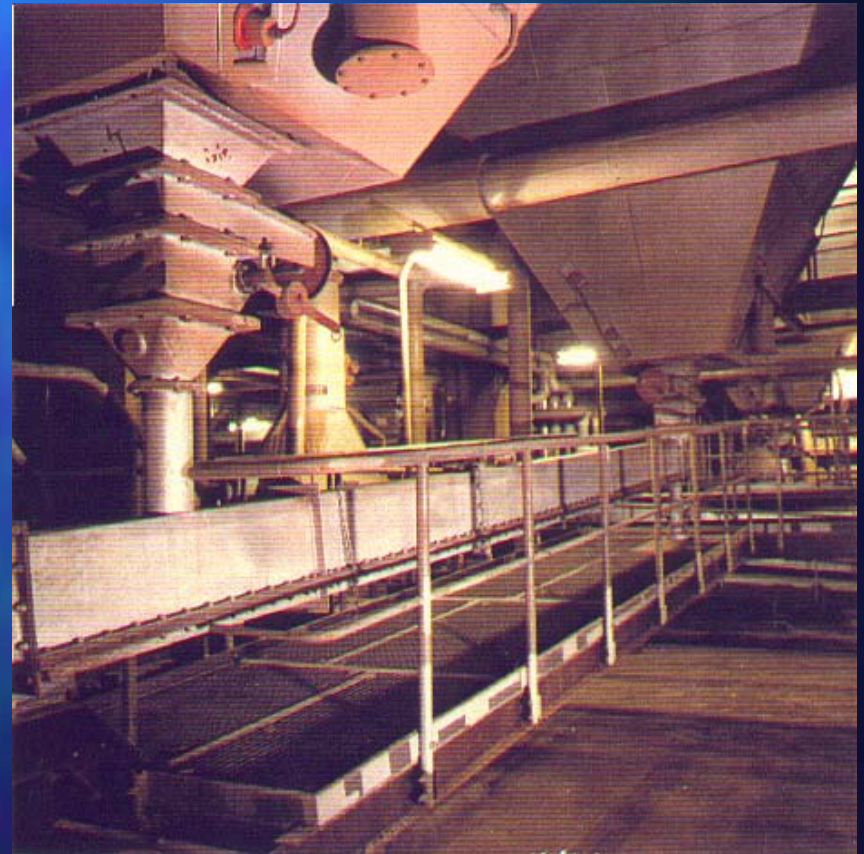
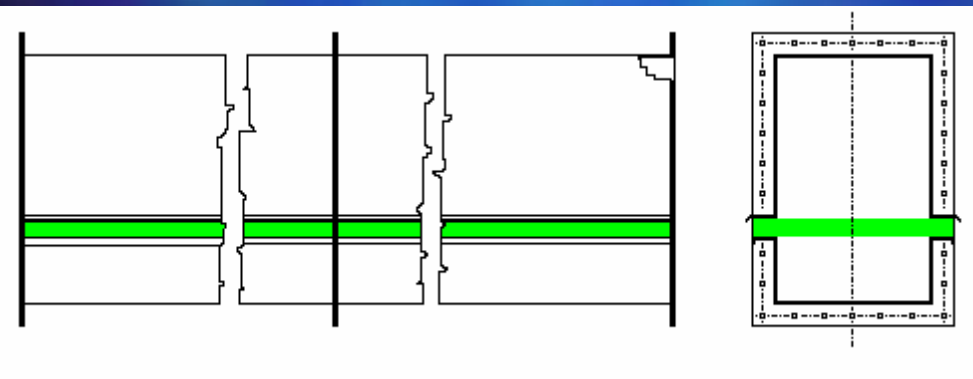
Aerációs csatorna

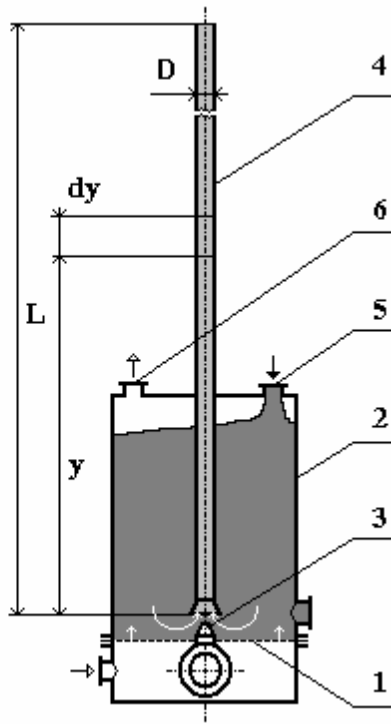
Air slide channels under ESP hoppers

- Lower air distribution duct
- distribution layer
- upper collecting duct

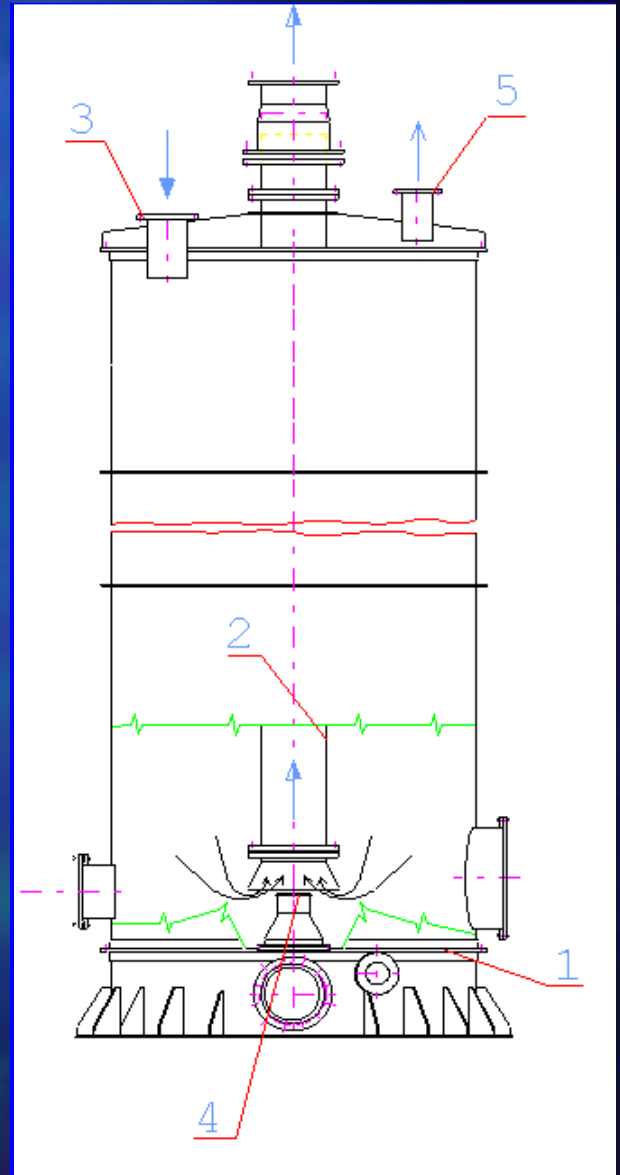
$v_{m2}; v_{g2}; P_2; \rho_{m2}$

$v_{m1}; v_{g1}; P_1; \rho_{m1}$

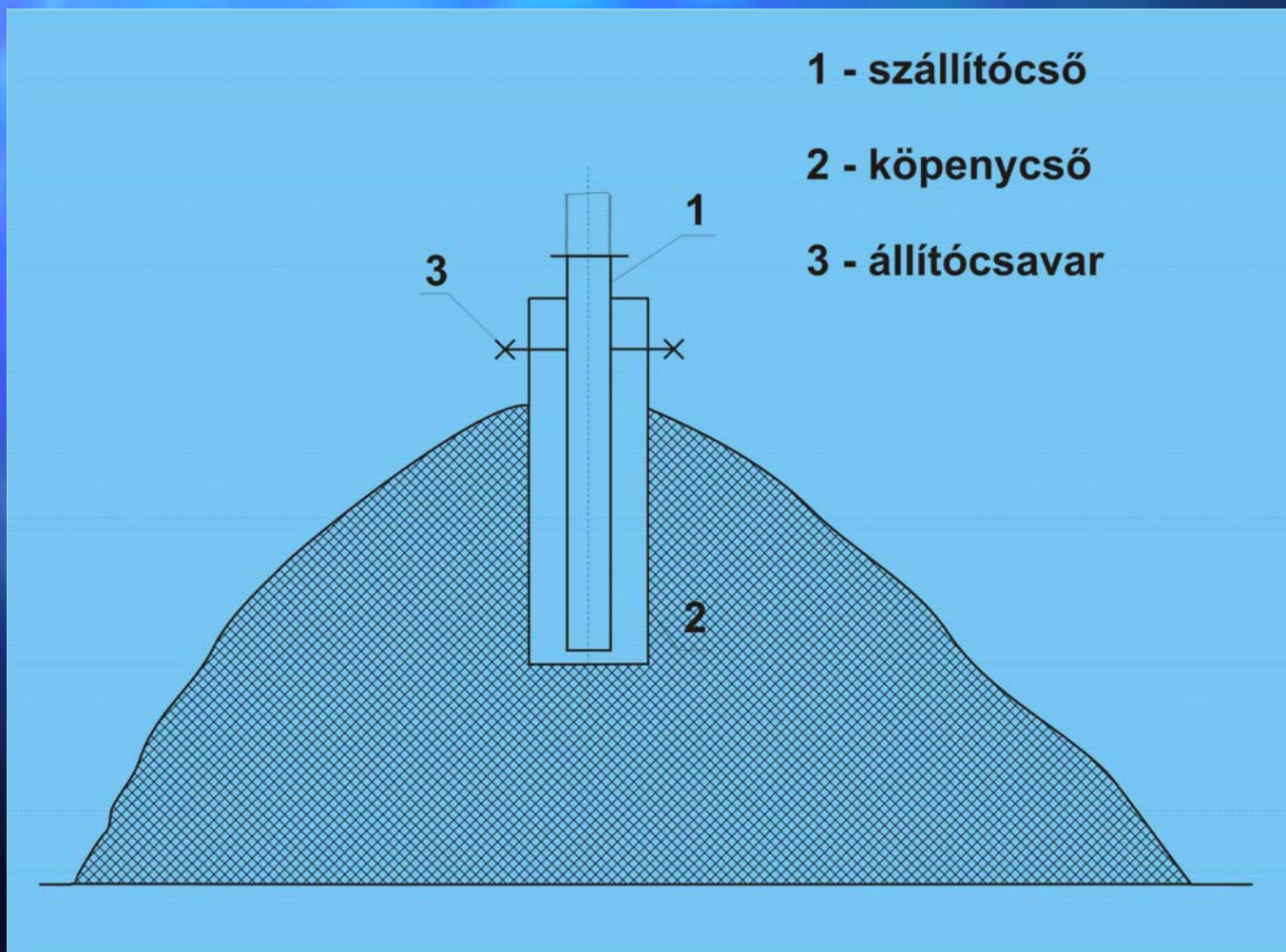

AIR LIFT

- ❶ Distribution layer ⇒
- ❷ vertical conveying pipe ⇒
- ❸ fly ash inlet connection ⇒
- ❹ nozzle ⇒
- ❺ venting pipe connection ⇒

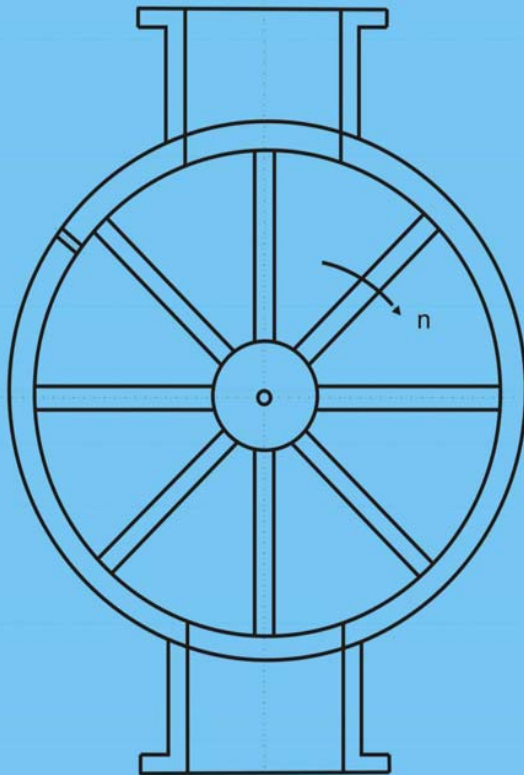

Szerkezeti elemek: Szívófej

Szerkezeti elemek: Forgócellás adagoló

- Csillagkerék forgórész
- z [db] cella
- ϕ töltési fok (térkitöltési tényező) $\phi_{\max}=0.6$
- ρ_t [kg/m³] tömör anyag sűrűség
- $n=30-50$ 1/min
- Erozív anyagoknál a csillagkerék lapátéleit kefével tisztítják
- $\Delta p_{\max}=1$ bar

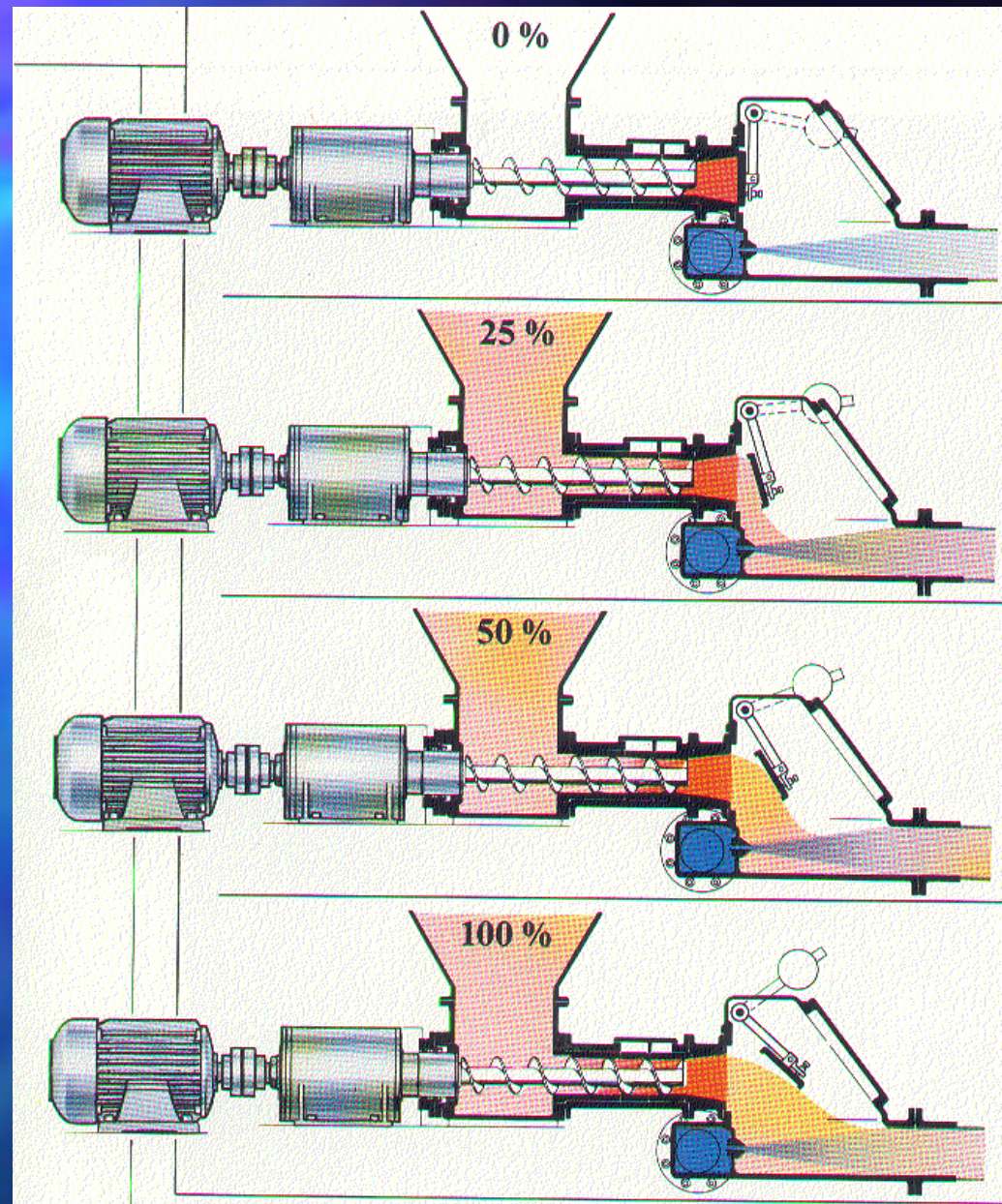
$$\dot{m}_a = \phi V \rho_t n$$

$$V = z V_1$$

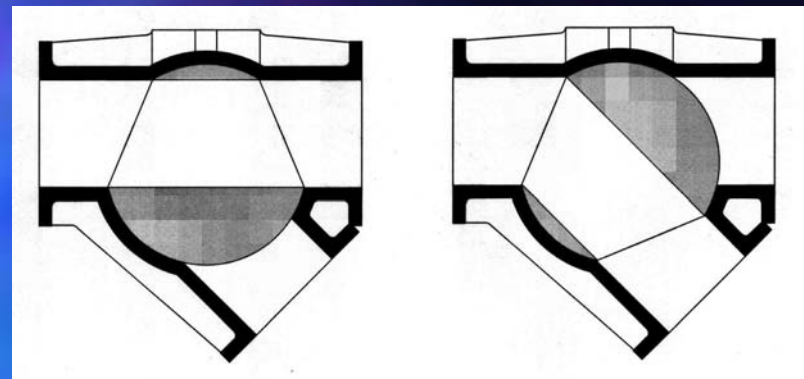
Szerkezeti elemek: Fuller csiga

- Nagyobb nyomáskülönbség ellenében történő anyagbeadásra $\Delta p < 3\text{bar}$

Szerkezeti elemek: Kétfelé váltó

TB Heavy duty Plug Diverter Valve
for all types of pneumatic
conveying.

FDP Flap Diverter Valve.

FVF Fill-Vent Diverter Valve.

FDP/A
Flap Diverter Valve

Harangszelep

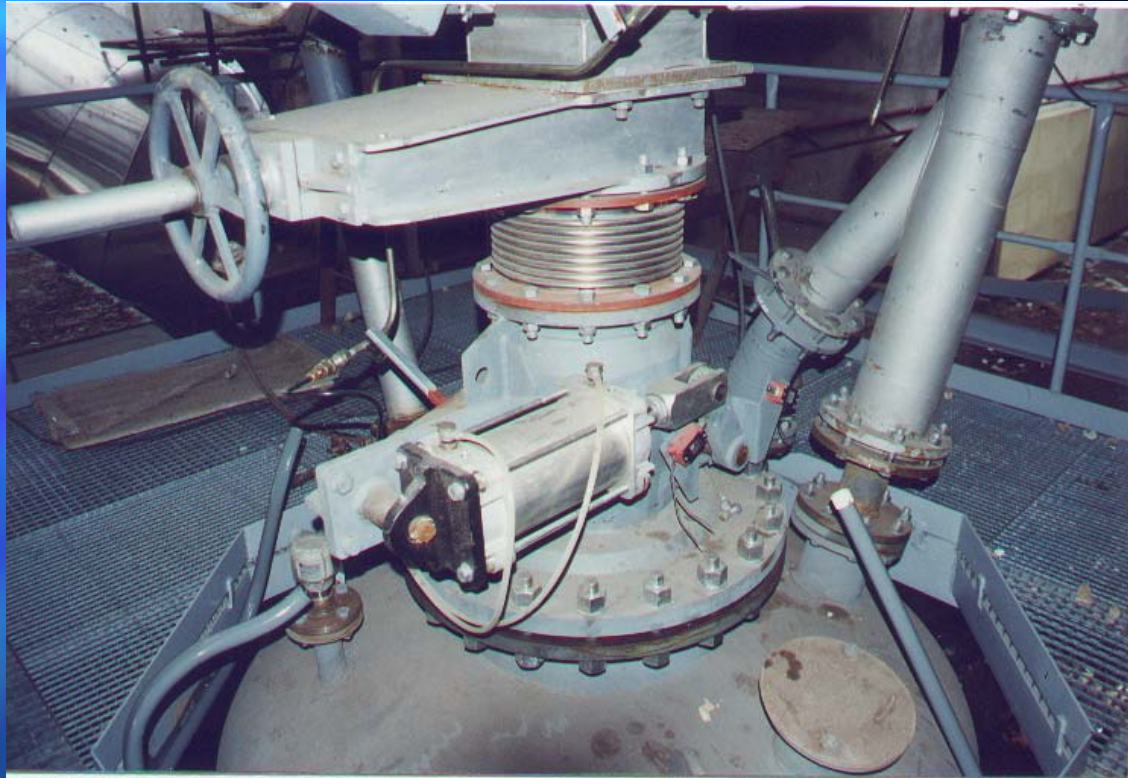
- Poros illetve ömlesztett anyagok $\Delta p > 1\text{bar}$ nyomáskülönbség ellenében történő adagolására

Harangszelep

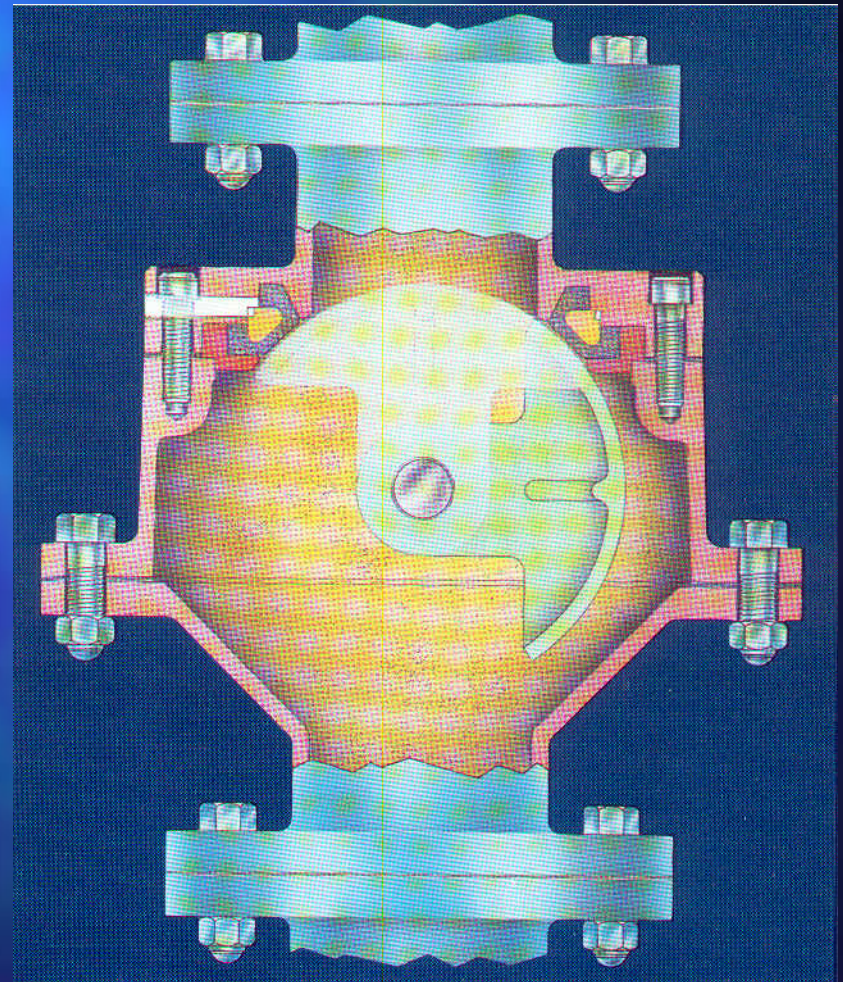
- Felső üritésű nyomótartály pneumatikus működtetésű anyagbeeresztő szerelvénye

Dómszelep

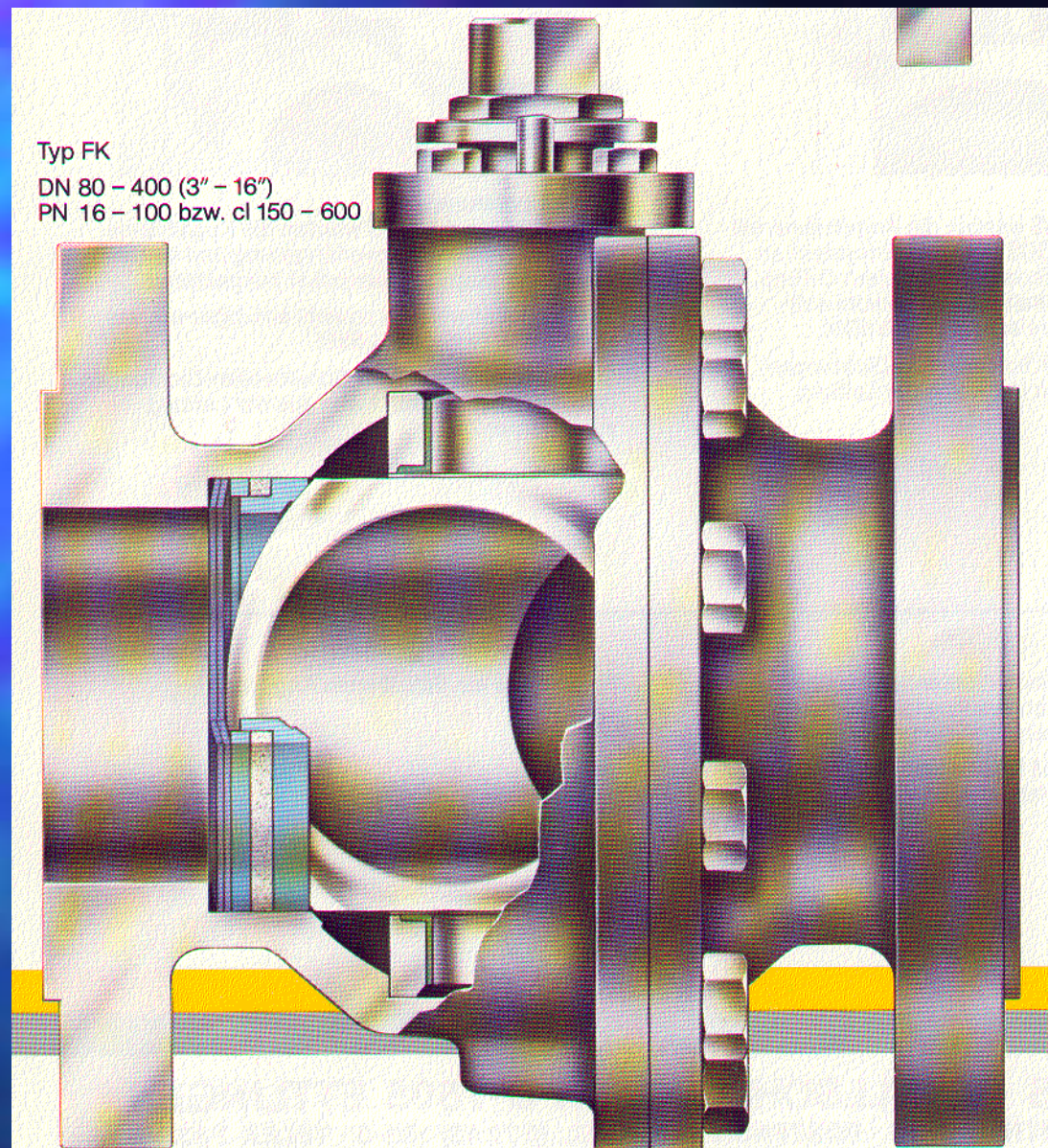
- Speciális felfújható tömítést tartalmazó anyagbeeresztő szerelvény

ARGUS

- Speciális indítószелеp nyomótartályos szállítóberendezés szállítóvezetékében

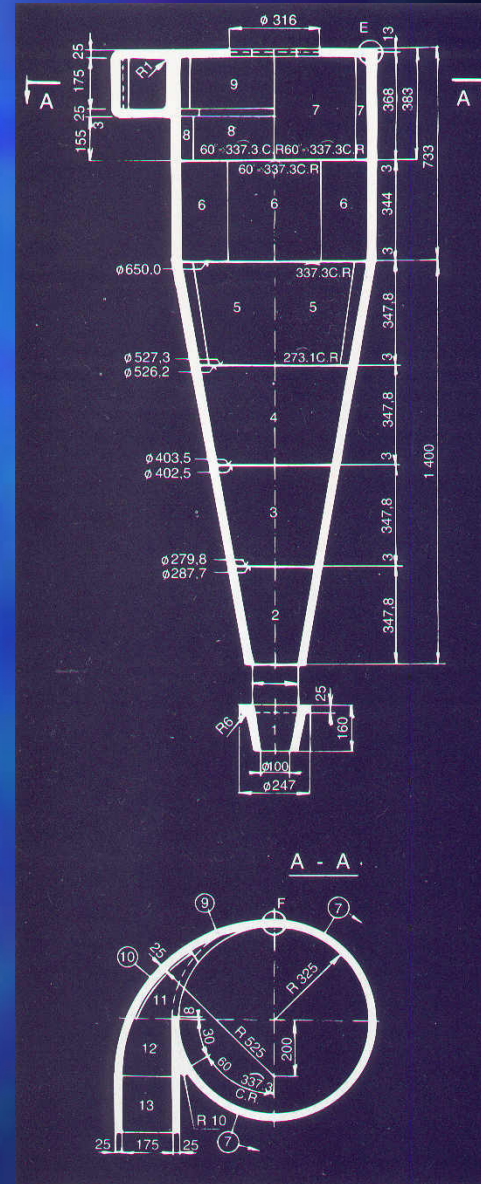
Portolózár

- Kézi működtetésű portolózárak a gyártó műhelyben

Anyagleválasztó ciklon

- Koptató hatású anyagok szállítása során használatos kopóbéléses ciklon

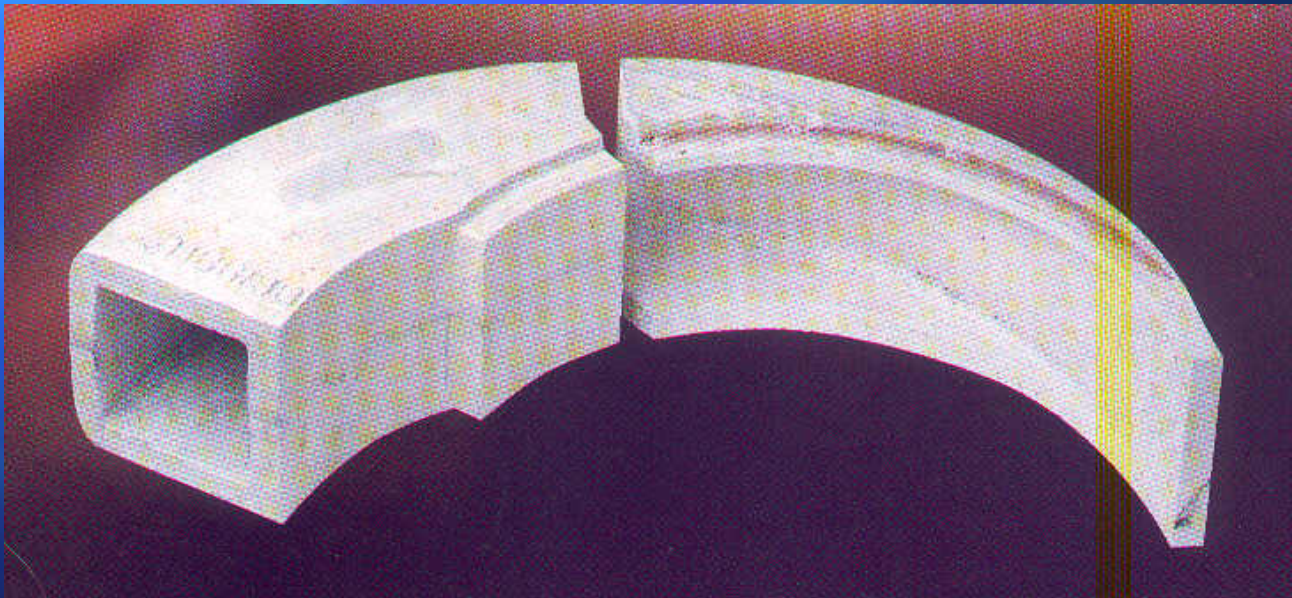
BEISPIEL: AUSKLEIDUNG VON STAUBABSCHIEDER MIT EUCOR-FORMSTÜCKEN

- 6 – Radialplatten
- 5 – Schräge Radialplatten
- 2, 3, 4 – Übergangsstücke
- 1 – Auslassteil
- 7 – 13 – Einlassteil

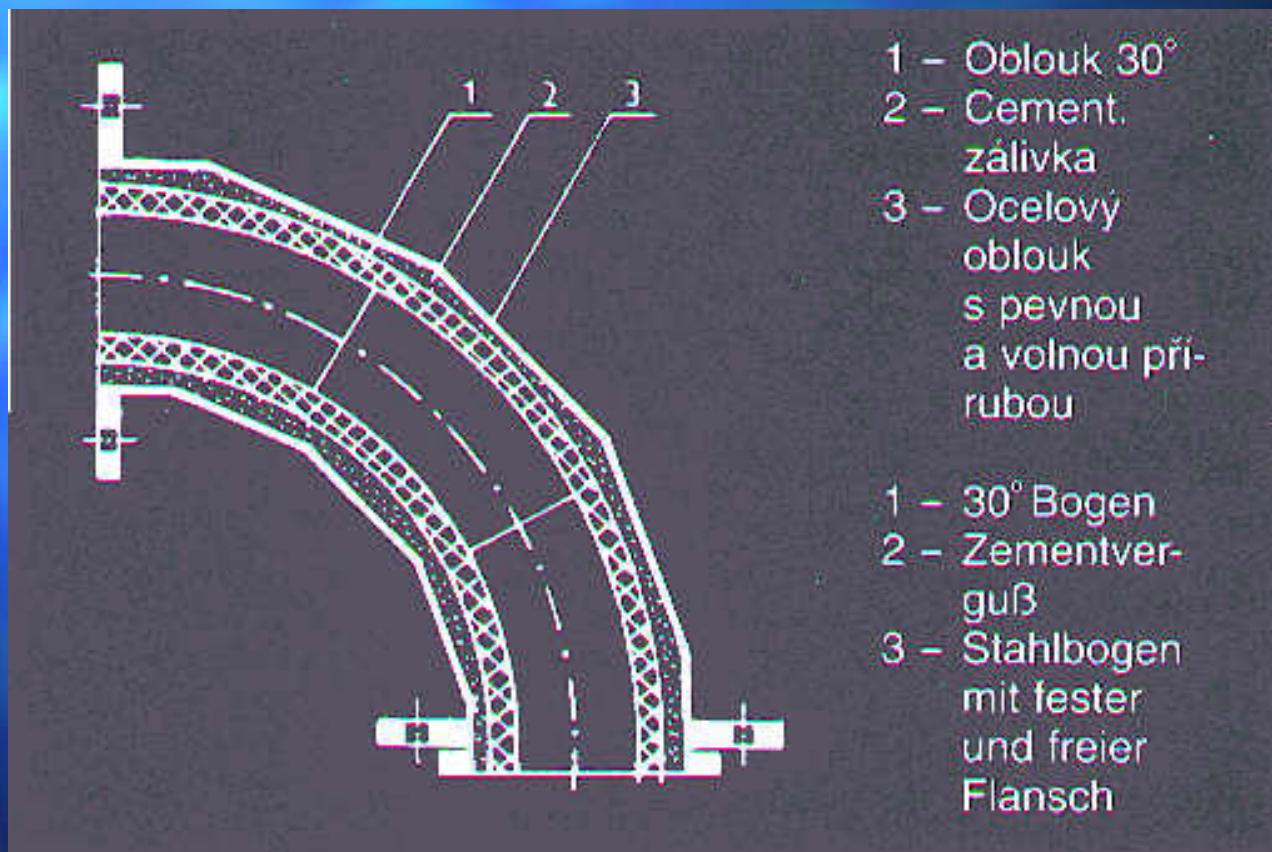

Kopóbélés

- Bazalt kopóbélés ciklon belépéshez

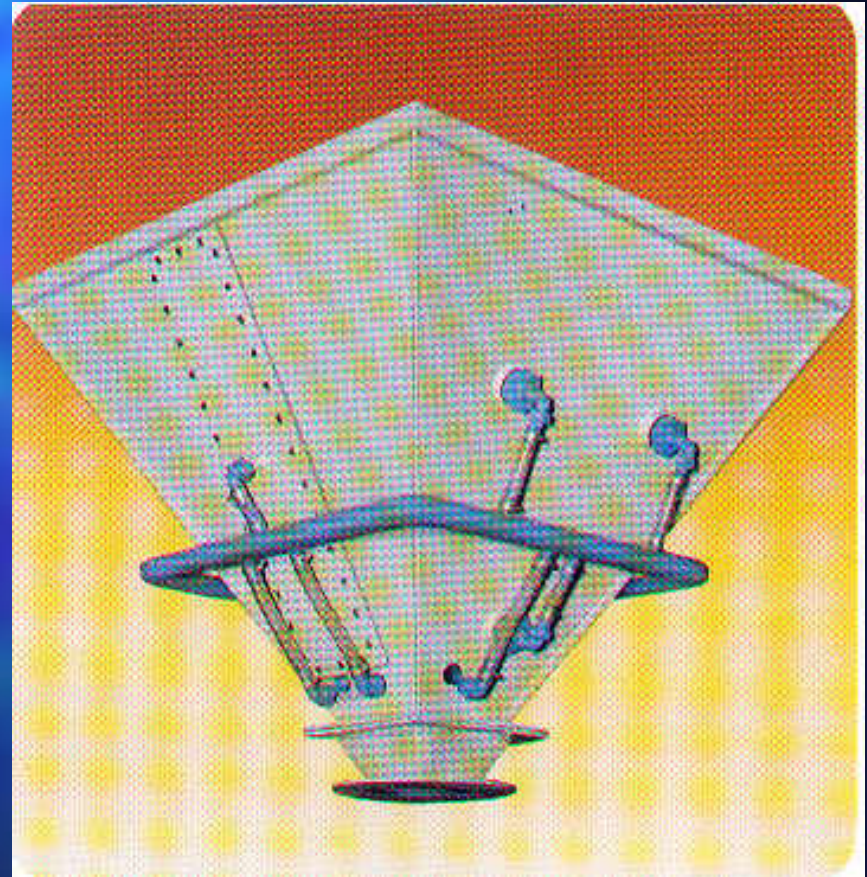
Kopóbéléses ív szerkezeti kialakítása

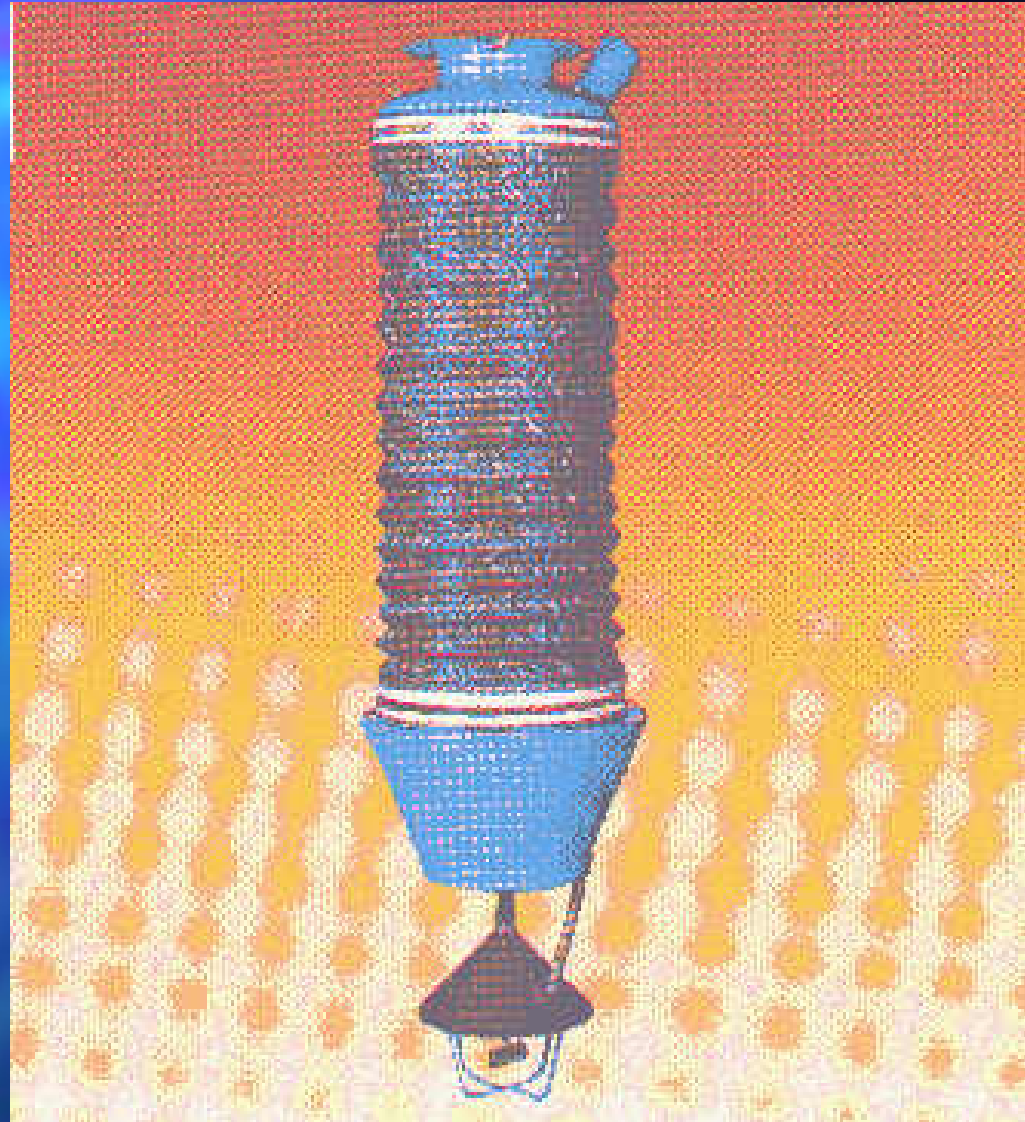
Lazítófenék

- **Rosszul ömleszthető, tapadó anyagok esetén a tároló edények ürítéséhez lazítóbetétek beszerelése szükséges**

Flexibilis töltőcső

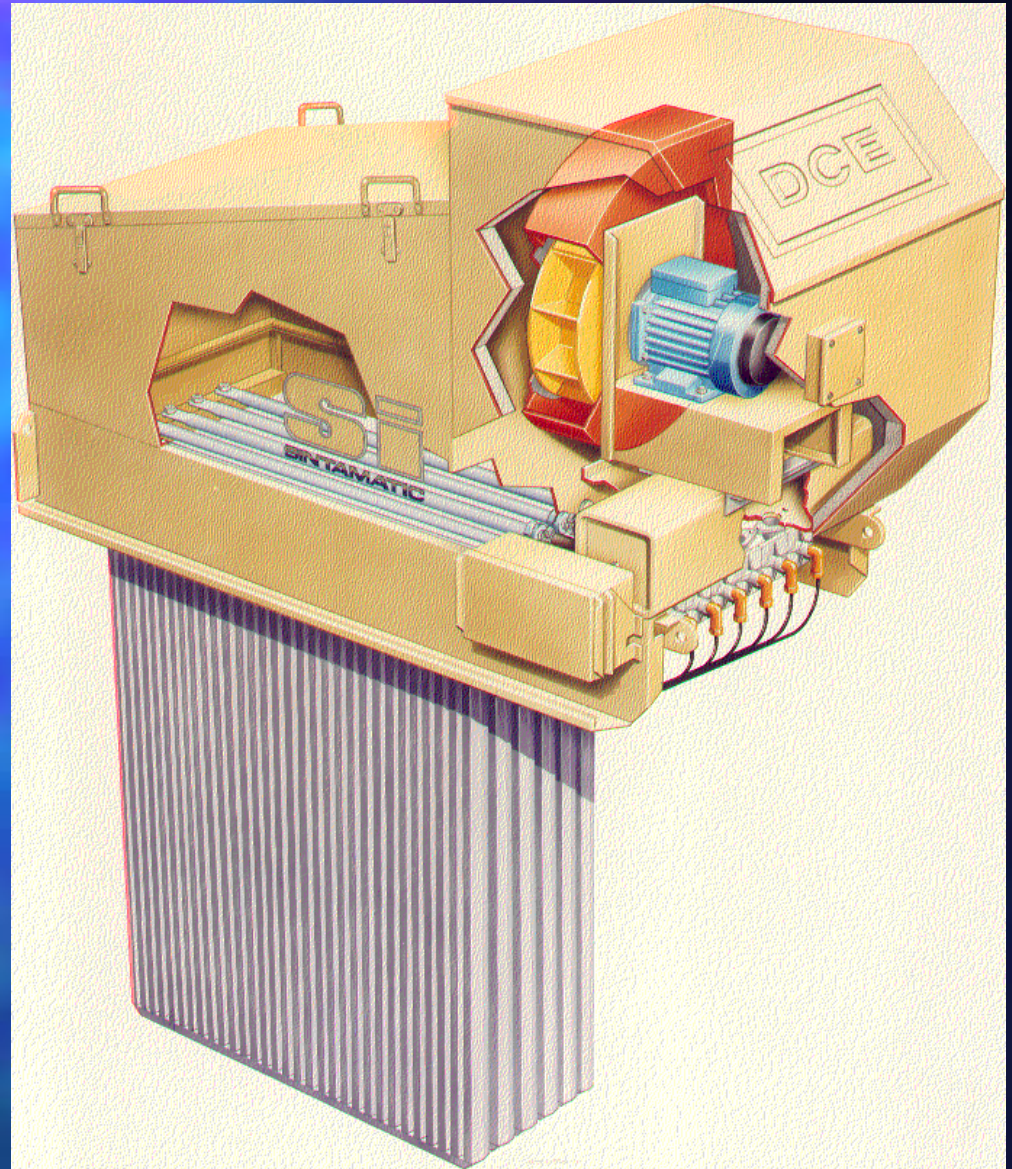
- Silóürítő szerkezeti elem poros anyagok zárt tartálykocsiba töltéséhez

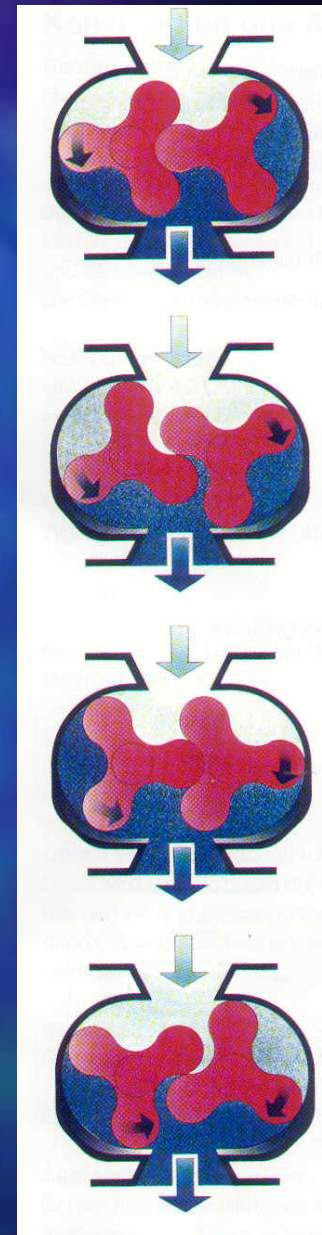
Szűrő

- **Elszívó ventilátorral összeszerelt automatikus visszatisztítású zsákos szűrő**

Fúvó

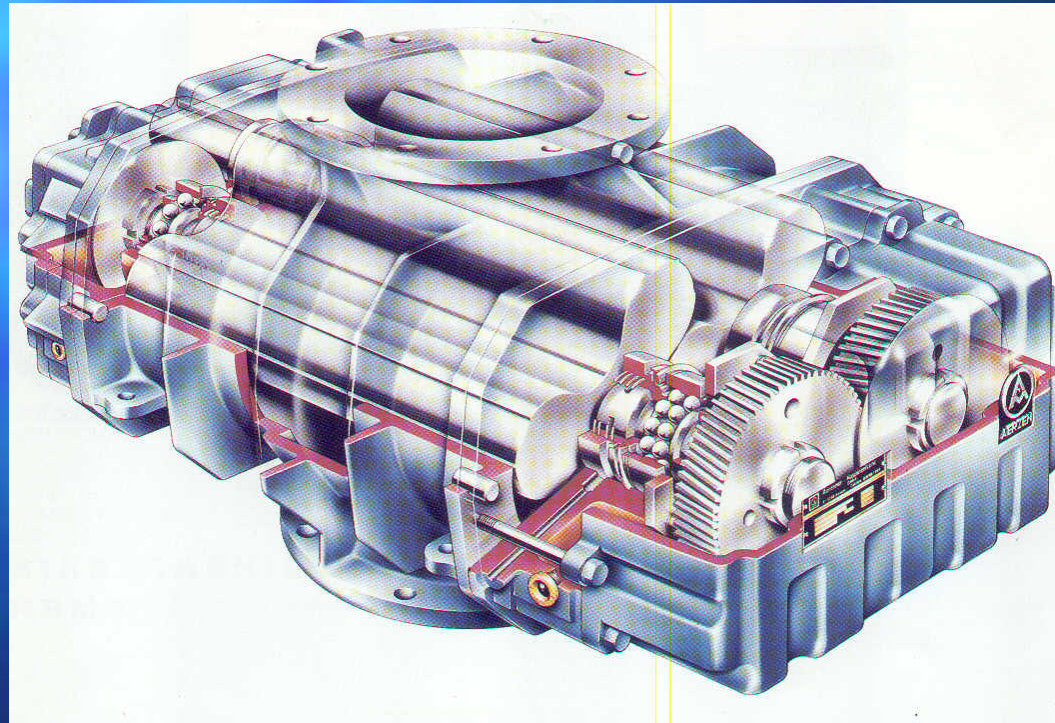
- **Térfogat-
kiszorítás elvén
működő
hárompiskótás
forgódugattyús
fúvó**

Root fúvó

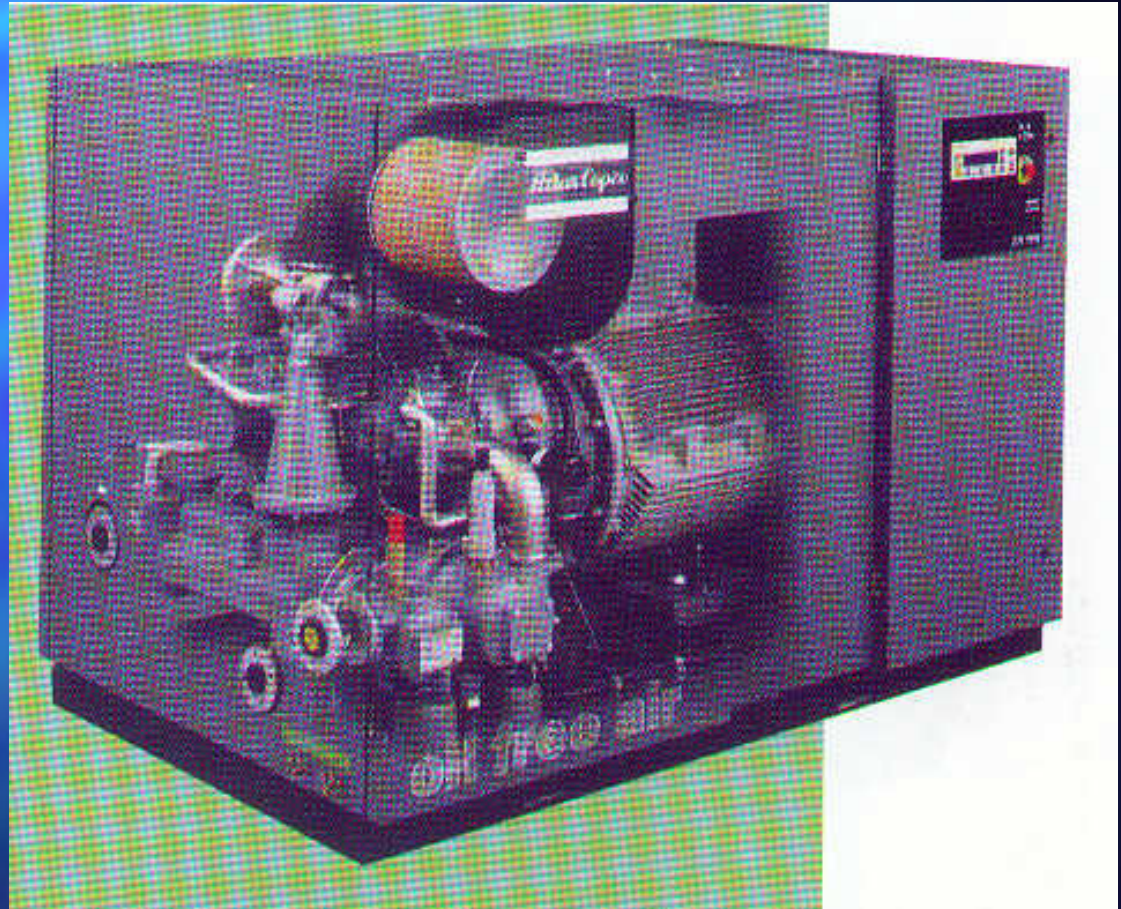
■ Fúvó szerkezeti kialakítása

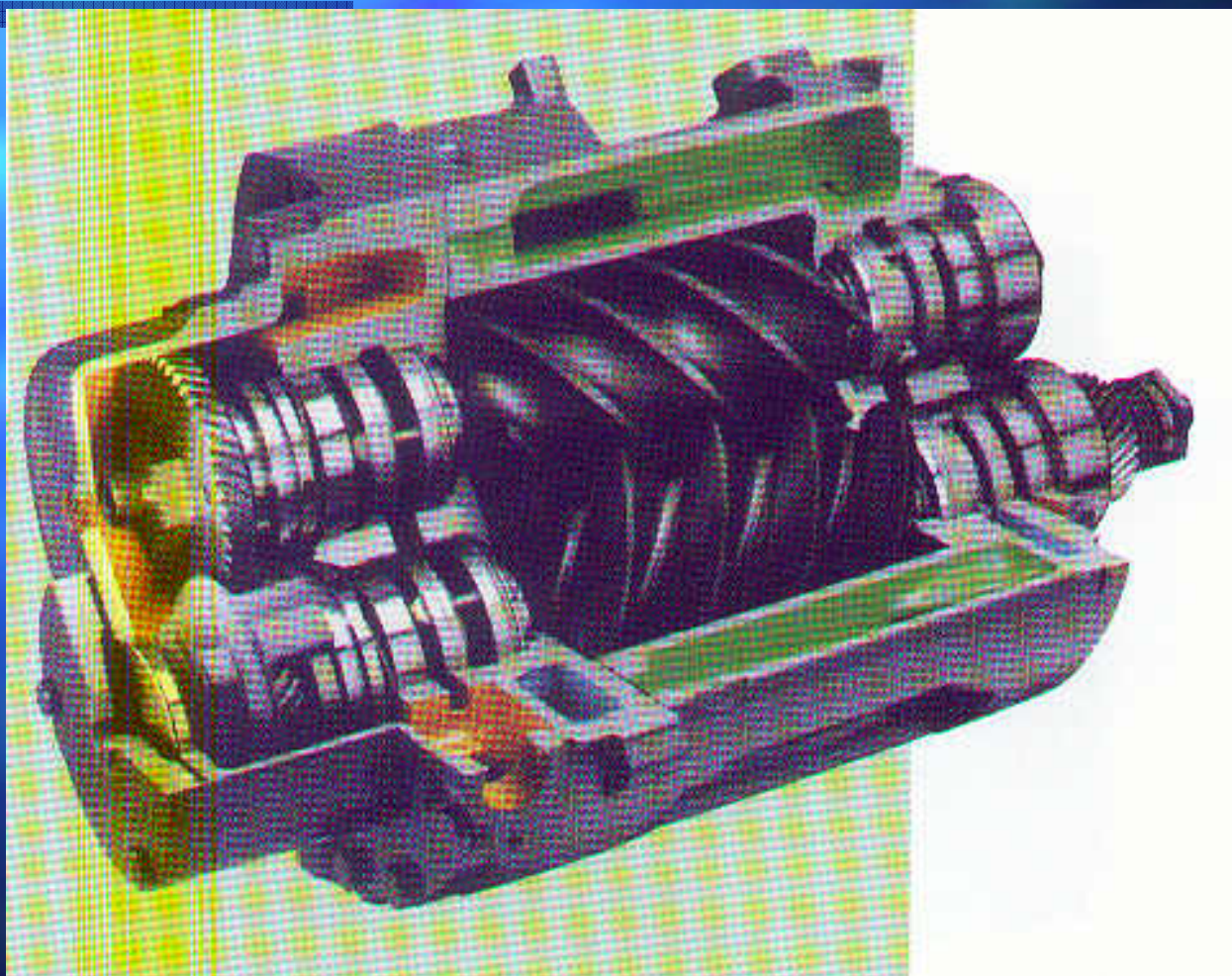
Csavarkompresszor

- **Térfogat-
kiszorítású
gép, kétféle
kivitelben
készül:**
  - olajmentes
  - olajkenésű

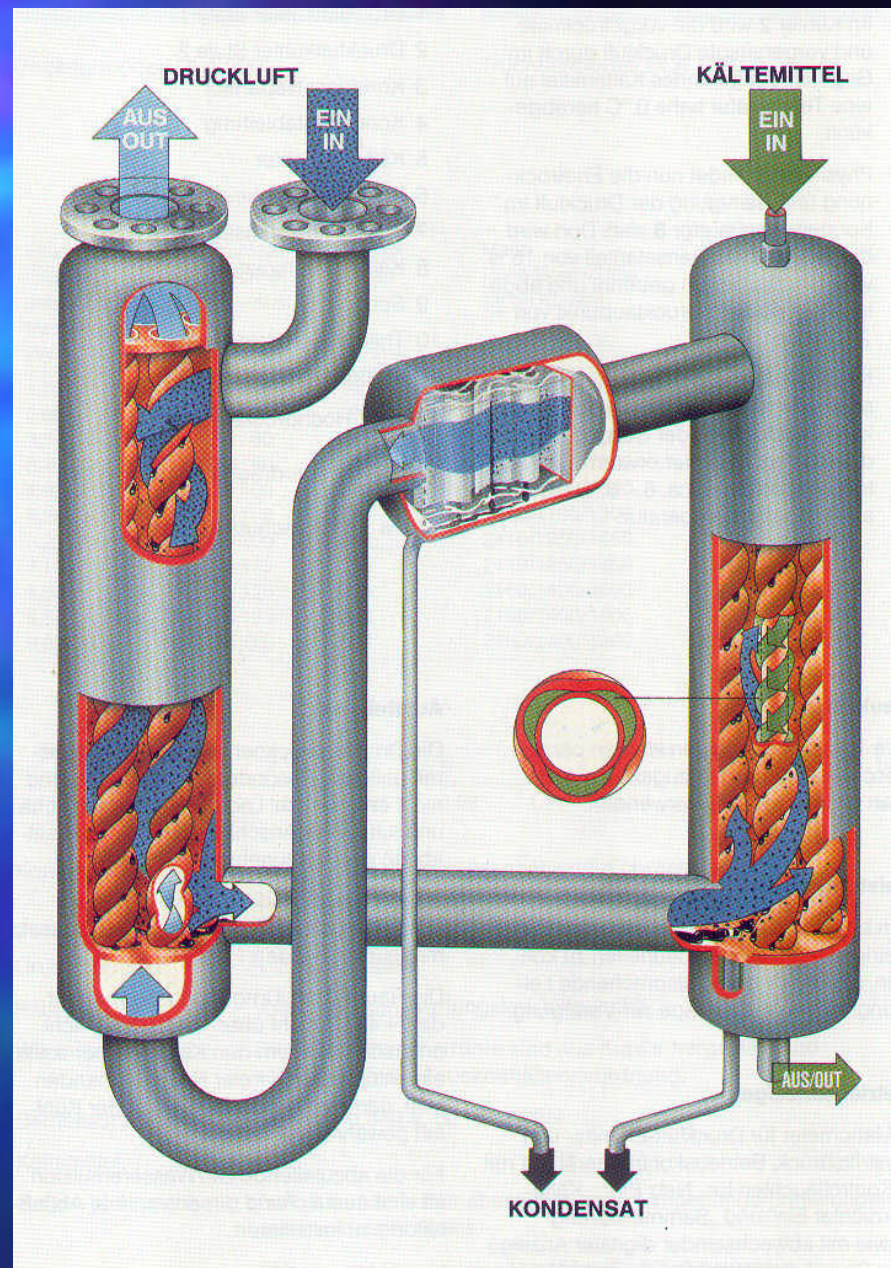

Csavarkompresszor belső része

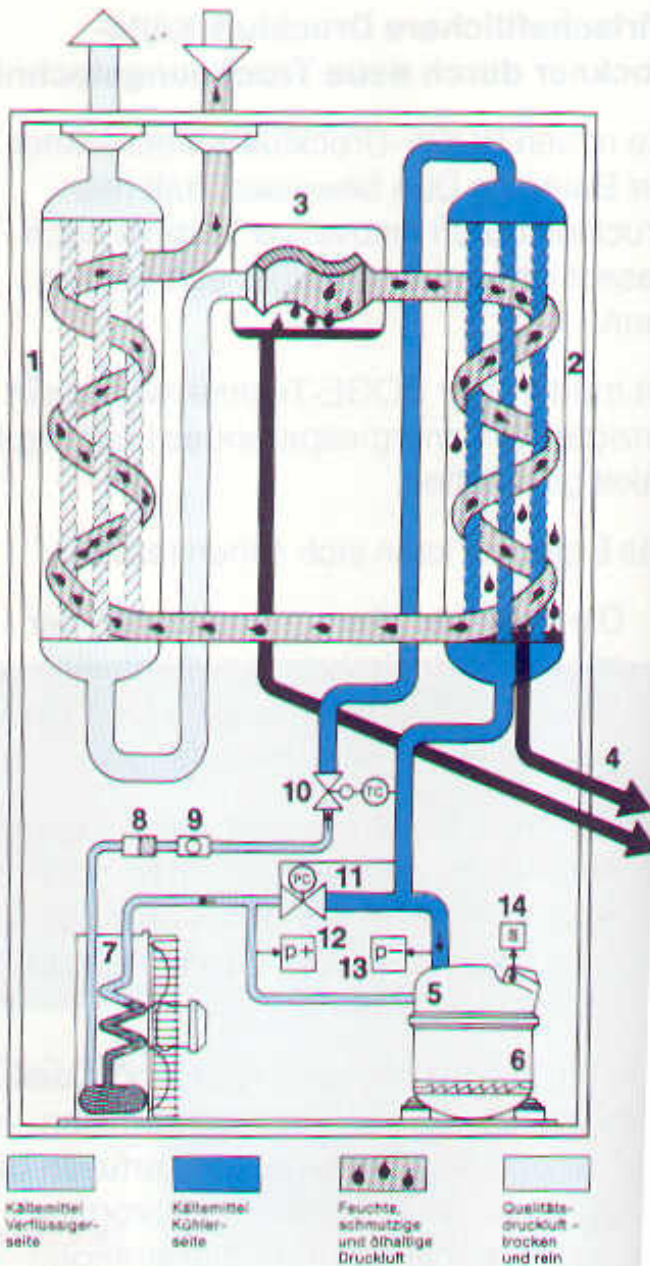
Hűtve szárító

Hűtve szárító

- Elvi kapcsolási vázlat

Adszorpciós szárító

